

Manipulacja algorytmami: Chiny w oczach polskich użytkowników platformy TikTok

Ośrodek Analizy
Dezinformacji
NASK

Manipulacja algorytmami: Chiny w oczach polskich użytkowników platformy TikTok

AUTORZY:

Patrycja Krzyśpiak, Kornel Kowieski, Antoni Mazek

WSPARCIE MERYTORYCZNE:

dr Agnieszka Lipińska, dr Michał Marek

REDAKCJA JĘZYKOWA:

Katarzyna Nakonieczna, Łukasz Szczęsny

OPRACOWANIE GRAFICZNE:

NASK – PIB

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach licencji Creative Commons.
Uznanie autorstwa – Użycie niekomercyjne (CC BY-NC) 4.0 Międzynarodowe.

ISBN: 978-83-68356-64-9

2026

NASK – Państwowy Instytut Badawczy
ul. Kolska 12, 01-045 Warszawa
www.nask.pl

Spis treści

Wprowadzenie	4
1. Problem badawczy i metodologia	7
1.1. Kontekst i przegląd literatury	7
1.2. Metodologia	11
2. Wyniki i analiza	16
2.1. Słowo kluczowe „Sinciang”	16
2.2. Słowo kluczowe „Tybet”	19
2.3. Słowo kluczowe „masakra na placu Tiananmen”	22
2.4. Słowo kluczowe „Tajwan”	25
2.5. Słowo kluczowe „prawa człowieka w Chinach”	27
2.6. Słowo kluczowe „obozы reedukacyjne w Chinach”	30
3. Wnioski i zalecenia	33
Bibliografia	36

Wprowadzenie

Wraz z rozwojem mediów cyfrowych na początku XXI wieku platformy społecznościowe zaczęto postrzegać nie tylko jako narzędzia wzmacniające pozycję obywateli w relacjach z rządem, ale również jako nieograniczoną przestrzeń dla zaangażowania obywatelskiego i politycznego. Łatwość dostępu i szybkość rozprzestrzeniania się treści w internecie doprowadziły do powstania znaczącego problemu: jak skutecznie weryfikować autentyczność rozpowszechnianych informacji przy stale rosnącej ilości dostępnych treści? Sprawdzanie wiarygodności źródeł okazuje się czasochłonnym procesem, z którego użytkownicy nowych mediów i platform społecznościowych często rezygnują. Główną przyczyną takiej postawy jest kontrast między żmudnym charakterem procesu weryfikacji a ulotnością treści publikowanych na platformach społecznościowych – filmy są krótkie, zwięzłe i zaprojektowane w taki sposób, aby przyciągnąć uwagę odbiorcy tylko na bardzo krótki czas (15–60 sekund). Cechy te są brane pod uwagę przy projektowaniu aplikacji i platform zarówno przez instytucje publiczne jak i sektor prywatny, co z kolei może prowadzić do ingerencji ww. podmiotów w treści, które otrzymują użytkownicy.

Kwestia manipulacji treściami na niezachodnich platformach, takich jak międzynarodowa wersja chińskiej platformy Douyin¹ – TikTok – stworzona przez firmę ByteDance w 2017 r., ma szczególne znaczenie dla zrozumienia wpływu reżimów autorytarnych na dyskurs internetowy w społeczeństwach demokratycznych takich jak Polska, gdzie wolność słowa jest zagwarantowana konstytucją i zapewniana środkami prawnymi. Niniejsze badanie analizuje możliwe implikacje manipulacji algorytmami oddziałującymi na polskie społeczeństwo w odniesieniu do sześciu słów kluczowych: „Sinciang”, „Tybet”, „masakra na placu Tiananmen”, „Tajwan”, „prawa człowieka w Chinach” oraz „obozy reedukacyjne w Chinach”. Biorąc pod uwagę znaczną liczbę użytkowników platformy TikTok w Polsce², można argumentować, że manipulacja jej algorytmami ma wpływ na postrzeganie Chińskiej Republiki Ludowej (ChRL) w kraju.

1 Chiń. *Douyin* 抖音.

2 Według raportu „Digital 2025: Poland” (Kemp, 2025) aplikacja ma w Polsce 11,4 mln użytkowników w wieku powyżej 18 lat, co stanowi 36% dorosłej populacji kraju.

Głównym pytaniem postawionym w badaniu jest: *w jakim stopniu treści widoczne na platformie TikTok w Polsce są zgodne z oficjalną agendą Departamentu Propagandy Komitetu Centralnego Komunistycznej Partii Chin*³? Aby odtworzyć doświadczenie rodzimych użytkowników z Polski, utworzono sześć nowych kont na TikToku.

Za punkt odniesienia dla badań przyjęto regulacje prawne dotyczące działalności platformy TikTok w Europie. Spółka kontrolująca działalność platformy na europejskim i polskim rynku – TikTok Information Technologies UK Ltd. – jest nadzorowana przez swoją spółkę macierzystą ByteDance, która pozostaje podmiotem prywatnym w Chinach. Ze względu na system polityczny w ChRL podlega ona pełnej kontroli państwowej i nie jest przejrzysta w swoich działaniach⁴. Firma ByteDance jest również zobowiązana do ścisłego przestrzegania chińskiego prawa, w tym Ustawy o bezpieczeństwie narodowym (obowiązuje od 2015 r.; Xi, 2015) oraz Ustawy o cyberbezpieczeństwie (przyjęta w 2016 r., weszła w życie w 2017 r.; Cyberspace Administration of China, 2016), które wymagają od podmiotów internetowych pełnej współpracy z organami państwowymi Komunistycznej Partii Chin (KPCh). Należy zwrócić również uwagę na wdrożenie przepisów dotyczących zarządzania rekomendacjami algorytmicznymi w usługach informacyjnych w internecie (Cyberspace Administration of China, 2022), zgodnie z którymi algorytm aplikacji ma promować „pozytywną energię” opartą na oficjalnym przekazie KPCh. Działania te mogą budzić uzasadnione obawy nie tylko co do metod przechowywania i wykorzystywania danych użytkowników, ale także w odniesieniu do potencjalnego używania popularnej aplikacji do rozpowszechniania treści propagandowych zgodnych z linią polityczną KPCh. Niepokój budzi stosowanie algorytmów pozycjonowania, które mogą sugerować użytkownikom treści propagandowe lub dezinformacyjne. Działanie algorytmów na platformie TikTok nie jest transparentne. Wcześniejsze badania, w tym „Information manipulation on TikTok and its relation to American users’ beliefs about China” (Finkelstein i in., 2025) oraz „Recommending Hate: How TikTok’s Search Engine Algorithms Reproduce Societal Bias” (Matlach i in., 2025), przeprowadzone w anglojęzycznej wersji aplikacji, ujawniły przypadki cenzury i stronniczych treści.

-
- 3 *Xuanchuanbu* (宣传部) można tłumaczyć zarówno jako „Wydział Propagandy” jak i „Wydział Reklamy”, gdyż słowo *xuanchuan* nie ma w języku chińskim negatywnego zabarwienia. Jednakże, w związku z charakterem działalności instytucji, która odpowiedzialna jest za agresywne promowanie propagandy mającej na celu realizację interesów Komunistycznej Partii Chin zarówno wewnętrznie jak i zewnętrznie, użycie słowa „propaganda” jest bardziej uzasadnione.
 - 4 Sposób działania algorytmu deklarowany przez platformę jest sprzeczny z wynikami badań dotyczących stronniczości algorytmów (Matlach i in., 2025). Regulacje są dostępne pod adresem: <https://support.tiktok.com/en/using-tiktok/exploring-videos/how-tiktok-recommends-content> [dostęp: 05.06.2026 r.].

W pierwszej części raportu przedstawiono teoretyczne podstawy przeprowadzenia badania dotyczącego manipulacji treścią, przegląd aktualnego stanu badań oraz metodologię zastosowaną w niniejszym badaniu, a także jego ograniczenia.

W drugiej części przedstawiono szczegółowe wyniki badań w podziale na słowa kluczowe wraz z omówieniem wyciągniętych z nich wniosków.

W części trzeciej przedstawiono podsumowanie wyników oraz podjęto próbę odpowiedzi na główne pytanie badawcze. Zaproponowano również kierunki dalszych badań.

1. Problem badawczy i metodologia

1.1 Kontekst i przegląd literatury

Manipulacja treściami w internecie stanowi zagrożenie dla wolności słowa w społeczeństwach demokratycznych takich jak Polska. Wolność słowa oraz wolność prasy i innych mediów są w Polsce zagwarantowane na mocy art. 54 i 14 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Jako państwo członkowskie Unii Europejskiej Polska jest również zobowiązana do ochrony wolności i pluralizmu mediów oraz do zapewnienia wiarygodności środowiska internetowego zgodnie z przepisami takimi jak europejska Ustawa o wolności mediów z 2024 r., Ustawa o usługach cyfrowych (DSA) z 2022 r., Europejska deklaracja praw i zasad cyfrowych z 2022 r. oraz Ogólne rozporządzenie o ochronie danych (RODO) z 2018 r. Działalność platform mediów społecznościowych w Unii Europejskiej jest regulowana na poziomie centralnym i odbywa się na podobnych warunkach w każdym państwie członkowskim, ale egzekwowanie przepisów zależy od poszczególnych rządów. Firmy technologiczne z państw trzecich muszą przestrzegać obowiązujących przepisów – w szczególności tych wynikających z DSA – które wymagają od nich ograniczania ryzyka związanego z rozprzestrzenianiem się dezinformacji oraz zapewnienia przejrzystości algorytmów na platformach mediów społecznościowych. Rozbudowane ramy prawne mają na celu zapewnienie, że europejska przestrzeń informacyjna jest przejrzysta i gwarantuje wolność wypowiedzi nawet w kontrowersyjnych kwestiach, a także nieograniczony dostęp do informacji.

Szczególnym przypadkiem są platformy działające w Europie, w tym w Polsce, które są kontrolowane przez podmioty z krajów takich jak ChRL, gdzie wolność słowa nie jest zagwarantowana, a infosfera podlega odgórnej regulacji. Najbardziej znanym przykładem platformy działającej na rynku europejskim jest TikTok. Pomimo obowiązku ochrony wolności słowa i wiarygodności treści rozpowszechnianych w UE badania nad algorytmem platformy wskazują,

że podlega ona wpływom zewnętrznym – ze strony KPCh. Firma ByteDance stara się bronić swoich deklaracji o niezależności i twierdzi, że działa zgodnie z obowiązującym prawem europejskim. Jednak badania dotyczące doświadczeń użytkowników związanych z cenzurą i manipulacją informacjami, np. te przeprowadzone przez Eddiego L. Unglessa i współpracowników (2025) sugerują, że platforma ogranicza zasięg treści tworzonych przez wybrane grupy społeczne lub dotyczące ich. Takie działanie może wskazywać na dyskryminację ze względu na pochodzenie etniczne lub tożsamość seksualną. Mechanizm ten ma na celu zniechęcenie użytkowników do publikowania lub przeglądania treści uznanych za kontrowersyjne. Zjawisko to pokazuje, że cechy i procesy typowe dla chińskiej infosfery w sposób niezauważalny przenikają do europejskiego, w tym polskiego, środowiska internetowego.

W przeciwieństwie do polskiej, chińska cyberprzestrzeń jest środowiskiem ściśle kontrolowanym przez władze państwowe – Centralną Komisję ds. Cyberprzestrzeni⁵ oraz Chińską Administrację Cyberprzestrzeni⁶. Lee Siu-yau (2016) twierdzi, że instytucjonalizacja systemu kontroli internetu w Chinach pomogła w ujednoliceniu regulacji internetowych oraz opracowaniu kompleksowych narzędzi nadzoru dla chińskiego rządu. Przepływ informacji jest ograniczony licznymi nakazami i zakazami, z których najważniejsze to:

- „Siedem podstawowych zasad” (chiń. *qi tiao dixian* 七条底线, Bandurski, 2013): pojęcie to odnosi się do oficjalnych wytycznych opublikowanych w 2013 r. przez KPCh, dotyczących zasad korzystania z internetu. Obejmują one: „prawo i regulacje”, „system socjalistyczny”, „interesy narodowe”, „prawa i interesy obywateli”, „porządek publiczny” oraz „podstawy moralne”.
- „Siedem zakazów” (chiń. *qi bu jiang* 七不讲; Bandurski, 2013): zasady te zostały opublikowane w 2013 r. na platformie Weibo przez profesora Zhang Xuezhonga z East China University of Political Science and Law. Stanowią one zbiór wytycznych przekazanych przez Xi Jinpinga w formie ustnych zaleceń, dotyczących tematów, których nie należy poruszać publicznie. Zhang został nagle usunięty ze stanowiska na uniwersytecie, a wszystkie treści dotyczące „siedmiu tematów, o których nie wolno mówić” zostały ocenzurowane w chińskiej infosferze. Tematy objęte ograniczeniami obejmują: „uniwersalne wartości”, „wolność prasy”, „społeczeństwo obywatelskie”, „prawa obywatelskie”, „błędy historyczne KPCh”, „oficjalną burżuazję” oraz „niezależność sądownictwa”.

5 Chiń. *Zhongyang Wangluo Anquan He Xinxihua Weiyuanhui* 中央网络安全和信息化委员会.

6 Chiń. *Guojia Hulanwang Xinxibangongshi* 国家互联网信息办公室.

- „Pięć trucizn” (chiń. *wu du* 五毒; Gordon, 2014; Tibetan Review, 2023): termin ten wywodzi się od pięciu zwierząt uznawanych w starożytnych Chinach za niebezpieczne, a w dyskursie politycznym dotyczącym KPCh odnosi się do pięciu kwestii postrzeganych jako zagrożenie dla partii. Do rzekomych zagrożeń zaliczają się „zwolennicy Falun Gong”, „członkowie chińskiego ruchu demokratycznego”, „zwolennicy Tybetu”, „zwolennicy niepodległości Tajwanu” oraz „zwolennicy Sinciangu/Ujgurów”.

Rozpoczęcie dyskusji na którykolwiek z objętych cenzurą tematów określonych w wytycznych może skutkować automatyczną cenzurą na chińskich platformach, a osoby poszukujące treści na te tematy mogą zostać zidentyfikowane i upomniane, a nawet aresztowane i pociągnięte do odpowiedzialności prawnej. Rebecca MacKinnon (2011) zwraca uwagę, że możliwość swobodnego wyrażania opinii i angażowania się w dyskusje polityczne przez chińską opinię publiczną jest iluzoryczna. Chińskie władze tworzą iluzję wolności słowa w internecie, nieustannie kontrolując przepływ informacji wśród obywateli. Taktyka ta jest wykorzystywana jako argument przeciwko krytyce ze strony zachodniej opinii publicznej. Rząd ChRL stopniowo udoskonala swoje metody kontroli dyskursu internetowego poprzez proces adaptacji, w ramach którego polityka jest dostosowywana do aktualnych trendów. Jessica C. Teets (2014) nazywa ten proces „autorytaryzmem konsultacyjnym” (ang. *consultative authoritarianism*). Podejście to ma kluczowe znaczenie, ponieważ w związku z ogromną liczbą użytkowników internetu chiński rząd nie jest w stanie śledzić każdej pojedynczej aktywności online.

Brak możliwości śledzenia działań wszystkich obywateli doprowadził również do zacieśnienia współpracy między rządem a firmami technologicznymi w ChRL. Zacieranie się granic między sektorem prywatnym a publicznym jest w tym kraju powszechnie znanym zjawiskiem, ale przejawia się ono szczególnie wyraźnie w zarządzaniu chińską cyberprzestrzenią. Luqiu Luwei Rose (2017) twierdzi, że obecnie chiński rząd w dużym stopniu opiera się na technologii opracowanej przez sektor prywatny i współpracuje z nim w celu stworzenia bardziej wyrafinowanego mechanizmu nadzoru internetowego. W ostatnich latach największe chińskie firmy technologiczne, znane jako BAT (Baidu, Alibaba i Tencent), otrzymały większą odpowiedzialność za monitorowanie publikowanych treści, przejmując tym samym wiodącą rolę w cenzurze internetowej. W swojej książce „China's Digital Authoritarianism: A Governance Perspective” Monique Taylor (2022) omawia widoczną zmianę w egzekwowaniu cenzury i przekazania odpowiedzialności za nią firmom technologicznym. W ten sposób sektor prywatny stał się wykonawcą regulacji państwowych, a mechanizmy rządowego aparatu cenzury są wyraźnie obecne na platformach mediów społecznościowych. W tym kontekście warto zauważyć, że według szacunków z marca 2025 r.

w samej firmie ByteDance spośród około 100 000 pracowników aż 20–27% stanowili „moderatorzy treści” (Wang, 2025).

Biorąc pod uwagę chiński system cenzury i sposoby jego wdrażania na platformach społecznościowych, konieczne jest zrozumienie, w jaki sposób platformy takie jak TikTok funkcjonują w środowisku, w którym wolność słowa jest prawnie zagwarantowana. Większość wyników badań przeprowadzonych na platformie TikTok w Europie trafia do mediów w formie przestrogi. Choć powstające artykuły mają przede wszystkim charakter dziennikarski, uzupełniają je opisy własnych obserwacji autorów dotyczące korzystania z platformy, takie jak relacje z eksperymentów polegających na wyszukiwaniu treści na nowo utworzonych kontach. Autorzy często podkreślają kwestię manipulacji algorytmami, która może prowadzić między innymi do wzmocnienia radykalnych przekonań wśród użytkowników (Taylor, 2024), lub obawy dotyczące potencjalnego wykorzystania aplikacji jako „chińskiej broni w wojnie kognitywnej” (Farahany, 2023). Od czasu wzrostu popularności aplikacji w krajach zachodnich, zwłaszcza w Stanach Zjednoczonych, regularnie pojawiają się sugestie, że może ona służyć do „eksportowania” chińskiego modelu cenzury i propagandy, na który szczególnie podatni są młodszy użytkownicy platformy (Ramli i Banjo, 2019).

Shang Lanyu i in. (2021) podkreślają problem wykrywania dezinformacji związanej z wykorzystaniem sztucznej inteligencji oraz tworzeniem tzw. deepfake’ów, które sprzyjają promowaniu fałszywych treści na platformie. Analiza zwraca uwagę na problem braku zdecydowanych działań mających na celu ograniczenie rozpowszechniania fałszywych informacji na platformie. Autorzy proponują zatem specjalny detektor treści, który może pomóc w rozpoznawaniu zmanipulowanych danych, co ułatwiłoby użytkownikom w weryfikacji treści.

Finkelstein i in. (2025) opublikowali rozszerzoną analizę wpływu platformy TikTok na postrzeganie przez obywateli USA kwestii praw człowieka w Chinach. W trzyetapowym badaniu przeanalizowali korelację między ekspozycją na narracje prochińskie a poglądami na takie tematy jak Tybet, Plac Tiananmen, prawa Ujgurów i Sinciang. Autorzy doszli do wniosku, że platforma TikTok wpływa na bardziej prochińskie nastawienie wśród swoich odbiorców. Wpływ manipulacji treściami na platformie TikTok na polskie społeczeństwo pozostaje niedostatecznie zbadany. W 2025 r. organizacja Global Witness opublikowała wyniki badania dotyczącego wpływu platformy TikTok na uprzedzenia Polaków w kontekście wyborów prezydenckich w 2025 r. Wyniki wykazały, że algorytm platformy częściej promował i sugerował treści przychylne określonym kandydatom

na prezydenta⁷. Świadczy to, że treści pojawiające się na platformie mogą być manipulowane, co z kolei może kształtować sposób postrzegania przez użytkowników określonych zjawisk społecznych.

Niniejsze badanie stanowi próbę częściowego wypełnienia tej luki badawczej z wykorzystaniem próby polskich użytkowników poprzez analizę poziomu bezstronności algorytmu platformy w odniesieniu do tematów uznawanych przez władze ChRL za kontrowersyjne. Odpowiedź na pytanie dotyczące poziomu obiektywizmu i niezależności algorytmu może służyć jako punkt wyjścia do dalszych badań nad platformą jako narzędziem manipulacji nastrojami społecznymi. Jest to szczególnie istotne w świetle najnowszego raportu projektu SIMODS dotyczącego manipulacji informacjami w czterech krajach (Polska, Francja, Słowacja oraz Hiszpania). Wyniki pokazują, że spośród sześciu głównych platform (Facebook, Instagram, LinkedIn, TikTok, X/Twitter, YouTube) na TikToku dostępna jest największa ilość treści, które można zaklasyfikować jako dezinformację lub fałszywe informacje (SIMODS, 2026).

1.2 Metodologia

Na potrzeby badania utworzono sześć nowych kont użytkowników zarejestrowanych w Polsce (region: Polska) w wieku do dwudziestu pięciu lat. Oparto się na metodzie zastosowanej w amerykańskim badaniu przeprowadzonym przez zespół z Uniwersytetu Princeton i Uniwersytetu Rutgers (Finkelstein i in., 2025). Dostosowano ją do potrzeb (kontekst Polski) i możliwości badawczych Ośrodka Analizy Dezinformacji NASK.

W badaniu wykorzystano zmodyfikowaną wersję metody „podróży użytkownika” (ang. user-journey method), opisanej m.in. w raporcie Amnesty International „Driven into Darkness: How TikTok’s ‘For You’ Feed Encourages Self-Harm and Suicidal Ideation” (Amnesty International, 2023), polegającej na monitorowaniu platformy przy jak najwierniejszym odtwarzaniu naturalnych zachowań nowego użytkownika. W tym celu za każdym razem usuwano pliki cookie i pamięć podręczną, a konta wykorzystywane do monitorowania nie wchodziły w interakcje z innymi użytkownikami platformy i nie podejmowały żadnych działań, które mogłyby wpłynąć na algorytm – przeglądane treści nie były „polubione”, komentowane ani dodawane do ulubionych. Dzięki temu za każdym razem wyniki były „domyślne”, czyli takie jakie otrzymałby nowy użytkownik platformy, szukając

7 Przed głosowaniem Polacy korzystający z platformy TikTok byli w większym stopniu narażeni na narażenie o charakterze skrajnie prawicowym.

danej frazy. Monitorowanie prowadzono na komputerach osobistych, korzystając z przeglądarki i polskiego adresu IP.

Okres badania ustalono na 3 miesiące (16 lipca–16 października 2025 r.). Dzięki zastosowaniu szerszego przedziału czasowego i regularnemu monitorowaniu treści oceniono ciągłe i celowe działanie algorytmu oraz uniknięto wyciągania wniosków na podstawie krótkich lub jednorazowych obserwacji, co mogłoby negatywnie wpłynąć na jakość próby badawczej.

Dane gromadzono ręcznie dwa razy w tygodniu, w regularnych odstępach czasu, poprzez kompilację i analizę pierwszych dwudziestu materiałów, które pojawiały się na platformie po wpisaniu frazy wyszukiwania. Każda fraza wyszukiwania za każdym razem była sprawdzana z trzech kont, co dawało maksymalnie sześćdziesiąt próbek treści na określony temat w danym dniu. Łącznie w okresie od 16 lipca do 16 października 2025 r. u zgromadzono 9 583 materiałów⁸.

TABELA I. DANE STATYSTYCZNE DOTYCZĄCE DANYCH ZEBRANYCH Z PLATFORMY TIKTOK I WYKORZYSTANYCH W BADANIU

Słowo kluczowe

Sinciang		Tybet		Masakra na placu Tiananmen		Prawa człowieka w Chinach		Tajwan		Obozy reedukacyjne w Chinach		Łącznie	
Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%

Liczba docelowa

1620	100%	1620	100%	1620	100%	1620	100%	1620	100%	1620	100%	9720	100%
------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------

Rzeczywista liczba

1620	100%	1620	100%	1620	100%	1559	96,23%	1616	99,75%	1558	96,17%	9593	98,69%
------	------	------	------	------	------	------	--------	------	--------	------	--------	------	--------

Różnica

0	0%	0	0%	0	0%	61	3,765%	4	0,247%	62	3,827%	127	1,307%
---	----	---	----	---	----	----	--------	---	--------	----	--------	-----	--------

W analizie zgromadzonych danych uwzględniono błąd pomiaru wynikający z braku wyszukiwanej treści. Dla haseł wyszukiwania „prawa człowieka w Chinach”, „Tajwan” oraz „obozy reedukacyjne w Chinach” błąd wyniósł odpowiednio 3,765%, 0,247% i 3,827%. Błąd dla całego badania wyniósł 1,307%. Wskaźnik ten określa potencjalną skalę błędów w wynikach uzyskanych dla danego hasła i został obliczony na podstawie „brakujących” wpisów (Tabela I).

8 Z powodu tymczasowych ograniczeń dostępu do kont na poszczególne tematy zgromadzono kolejno: 1620, 1620, 1620, 1616, 1559 oraz 1558 materiałów.

Na potrzeby badania przyjęto założenie, że przeciętny polski użytkownik platformy rozumie treści zarówno w języku polskim, jak i angielskim. Treści związane z wyszukiwanymi tematami w językach innych niż polski i angielski zostały sklasyfikowane jako neutralne. Zgodnie z kluczem, odnoszącym się do pięciu trucizn, siedmiu podstawowych zasad i siedmiu zakazów opisanych w sekcji 1.1 (Bandurski, 2013), monitorowano następujące terminy (w języku polskim):

1. **„Sinciang” (ang. *Xinjiang*):** potoczna polska nazwa Autonomicznego Regionu Sinciang–Ujgur w północno-zachodnich Chinach. Materiały dotyczące Sinciangu i jego mniejszości (Ujgurów, Tadżyków) podlegają szczególnej cenzurze w ChRL, ponieważ temat ten zalicza się do „pięciu trucizn”.
2. **„Tybet” (ang. *Tibet*):** nazwa kraju przed jego przyłączeniem do ChRL w 1951 r.; obecnie odnosi się do Tybetańskiego Regionu Autonomicznego. Materiały dotyczące Tybetu również podlegają w Chinach cenzurze („pięć trucizn”).
3. **„Masakra na Placu Tiananmen” (ang. *Tiananmen Square Massacre*):** wyrażenie odnoszące się do brutalnego stłumienia protestów studenckich 4 czerwca 1989 r. w Pekinie. Protesty te są tematem tabu w Chinach, a wszelkie wzmianki o nich podlegają cenzurze.
4. **„Tajwan” (ang. *Taiwan*):** Chiński rząd uznaje Tajwan za integralną część państwa, intensywnie promując tzw. politykę jednych Chin. Temat Tajwanu nie jest zakazany w ChRL, ale podlega ścisłej kontroli i cenzurze.
5. **„Prawa człowieka w Chinach” (ang. *human rights in China*):** hasło odnoszące się do kontrowersji dotyczących poszanowania praw człowieka w ChRL. Termin „prawa człowieka”⁹ nie jest zakazany w Chinach, a Pekin podejmuje wysiłki, m.in. na forum ONZ, aby zmienić jego definicję. Wynika to przede wszystkim z próby uciszenia krytyki wobec ChRL w zakresie polityki związanej z Ujgurami i Tybetem (Birenbaum, 2023).
6. **„Obozy reedukacyjne w Chinach” (ang. *re-education camps in China*):** termin ten odnosi się do obozów pracy (często nazywanych obozami reedukacyjnymi) w prowincji Sinciang, które wywołały kontrowersje związane z łamaniem praw człowieka, a których istnieniu Pekin stanowczo zaprzecza, twierdząc, że ośrodki te są jedynie placówkami szkolenia zawodowego dla ludności ujgurskiej (United Nations Human Rights Office, 2022).

9 Chiń. *renquan* 人权.

Materiały zostały ocenione pod kątem przekazu i nastroju i podzielone na pięć kategorii zgodnie z następującymi kryteriami:

- **Prochińskie:** materiały, które w sposób jawny powielają przekaz KPCh na dany temat; materiały zawierające symbole KPCh, nawiązujące do KPCh lub chińskich symboli narodowych (np. flaga, pieśni patriotyczne); materiały, które negują bądź odpierają krytykę ChRL lub KPCh, w tym tę opartą o fakty historyczne i naukowe; materiały mające na celu poprawę wizerunku Chin oraz materiały o charakterze reklamowym.
- **Neutralne:** materiały, które traktują temat w sposób neutralny, nie zawierają ani pozytywnych, ani negatywnych przekazów i nie są nacechowane emocjonalnie. Materiały w językach innych niż polski lub angielski, które polskojęzyczny użytkownik prawdopodobnie od razu pominie, również umieszczono w grupie „neutralnych”, chyba że zawierały widoczne i jasne podpisy lub napisy.
- **Krytyczne:** materiały, które podważają przekaz KPCh w danym temacie; materiały krytykujące działania Chin w oparciu o dowody i fakty, a nie treści emocjonalne; materiały ujawniające błędy lub zniekształcenia dotyczące takich tematów jak pięć trucizn, krytykujące cenzurę w danym temacie; materiały sceptyczne wobec chińskiej propagandy.
- **Antychińskie:** materiały, które podważają pozytywny wizerunek Chin i nie opierają się na faktach ani merytorycznych argumentach, a na subiektywnych i emocjonalnych przekazach; materiały, które obrażają ChRL lub obywateli chińskich, są rasistowskie i ksenofobiczne; oraz materiały, które bezpodstawnie podważają wizerunek Chin.
- **Niepowiązane:** materiały, które nie mają związku z wyszukiwanym tematem lub odnoszą się do niego jedynie poprzez odległe skojarzenie (np. Tybet – reklama tybetańskiej restauracji w Polsce). Na potrzeby badania przyjęto założenie, że rzeczywista trafność poznawcza danego materiału w odniesieniu do wyszukiwanego tematu powinna być oceniana za każdym razem. Odkazywało się to poprzez zadanie pytania: *czy materiał pogłębia wiedzę użytkownika na temat wyszukiwanego zagadnienia?* Jeśli nie, materiał klasyfikowano jako „niepowiązany”. Wykorzystywanie treści niezwiązanych z tematem w celu zniechęcenia użytkowników do poszukiwania niewygodnych informacji lub odwrócenia ich uwagi jest powszechną praktyką w chińskiej infosferze i mediach (King i in., 2017).

Należy zauważyć, że istotną zmianą w porównaniu z poprzednimi badaniami było utworzenie oddzielnych kategorii dla treści „krytycznych” i „antychińskich”, zamiast grupowania wszystkich materiałów np. pod hasłem „anty-KPCh” (por. Finkelstein i in., 2025). Określanie głosów krytycznych wobec polityki lub działań ChRL jako „antychińskich” lub „sinofobicznych” jest powszechną praktyką KPCh mającą na celu ograniczenie wolności słowa. Osiąga się to nie tylko poprzez próby uciszenia i zastraszania dysydentów oraz członków chińskiej diaspory, ale także poprzez metodę, którą Europejska Służba Działań Zewnętrznych (EEAS) nazywa „międzynarodowym tłumieniem informacji” (ang. *transnational information suppression*; 2025). Strategia ta obejmuje próby wywierania presji na dyskurs dotyczący Chin za granicą, w tym dyskurs akademicki, na przykład poprzez system zależności gospodarczych lub technologicznych oraz działania dyplomatyczne. Stworzenie odrębnych kategorii umożliwiło rozróżnienie między głosami krytycznymi, które spełniają demokratyczny standard wolności słowa, a materiałami ksenofobicznymi lub rasistowskimi mającymi na celu atakowanie Chin i ich obywateli.

Uzyskane wyniki podzielono również na kategorie tematyczne, które wyodrębniono na podstawie treści zawartych w materiałach. Choć część materiałów mogła odnosić się do więcej niż jednego tematu/zjawiska, przypisywano je na podstawie dominujących w nagraniu treści (np. reklama podróży po Sinciang – kat. „podróże”; nagranie przedstawiające życie Ujgurów i ich zwyczaje – kat. „Ujgurzy”). W przypadku pojedynczych materiałów poruszających jednocześnie bardzo wiele tematów wpisywano je do kategorii „Różne”. Wszystkie wyodrębnione kategorie uwzględniono na wykresach w kolejnej części raportu.

Chociaż badanie prowadzono w stosunkowo długim przedziale czasowym, ma ono pewne ograniczenia, które należy uwzględnić: zarejestrowano jedynie dwadzieścia pozycji pojawiających się jako pierwsze po wpisaniu każdego słowa kluczowego, co nie wystarcza do orzekania o ogóle treści dostępnych na platformie. Pozycjonowanie jest jednak kluczowym elementem działania algorytmów w mediach społecznościowych. W związku z tym przyjęto podejście jakościowe oparte na założeniu, że treści ważniejsze lub bardziej popularne pojawiają się na pierwszych miejscach. Nie rejestrowano wyświetleń, polubień ani innych interakcji z postami, co mogłoby zostać uwzględnione w dalszych badaniach w celu dokładniejszego określenia, jakie dodatkowe czynniki mogą wpływać na pozycjonowanie materiałów w sposób widoczny dla przeciętnych użytkowników.

2. Wyniki i analiza

2.1 Słowo kluczowe „Sinciang”

Wyodrębnione kategorie tematyczne:

podróże

Ujgurzy

influencerzy

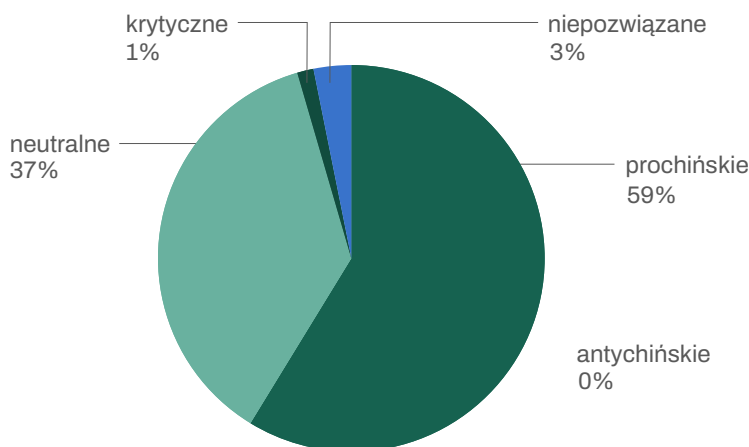
rozwój

polityka

inne

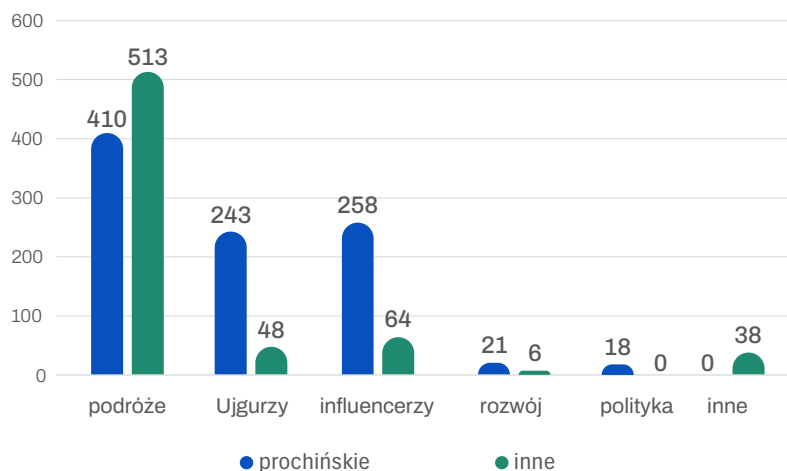
Na platformie TikTok pod hasłem „Sinciang” dominowały treści związane z podróżami/turystyką (56,9% wszystkich materiałów). Większość z nich stanowiły reklamy stworzone prawdopodobnie przez wyspecjalizowane chińskie podmioty, których celem było promowanie nie tylko turystyki, ale także pozytywnego wizerunku regionu w mediach. Materiały zawierały treści prochińskie: symbole narodowe, symbole KPCh oraz pieśni patriotyczne. Występujący w nich aktorzy podkreślali swoje chińskie pochodzenie etniczne. Przesłanie propagandowe tych treści można określić jako subtelne – może być niewidoczne dla widzów niezaznajomionych z Chinami i Sinciangiem. Drugą najpopularniejszą kategorią były treści przedstawiające anglojęzycznych influencerów (zarówno obcokrajowców, jak i Chińczyków, Ujgurów oraz Kazachów) – w tej kategorii aż 80% treści miało otwarcie prochiński charakter. Wskazuje to na współpracę między twórcami występującymi w materiałach a aparatem państwowym (Ryan i in., 2022). Materiały miały udawać treści nagrane spontanicznie, ale powtarzały ten sam schemat propagandowy. Przykładowo: influencer „przypadkowo” spotyka Ujgurów, którzy opowiadają mu o zaletach życia w ChRL, lub jest zaskoczony wysokim poziomem rozwoju prowincji. Filmy z udziałem chińskich influencerów miały bardziej agresywny ton i oskarżały m.in. Centralną Agencję Wywiadowczą (CIA) o rozpowszechnianie plotek na temat sytuacji Ujgurów w Sinciangu (np. kanał @joeyyyds666, który produkuje treści propagandowe na każdy temat związany z Chinami).

WYKRES I. ROZKŁAD NASTROJU MATERIAŁÓW ZWIĄZANYCH ZE SŁOWEM KLUCZOWYM „SINCIANG”

W kategorii „Ujgurzy” aż 83% treści miało charakter prochiński. Ich wzorzec treści był podobny do tego w kategorii „influencerzy”. Wysoko w rankingu znalazł się film z polskojęzycznego kanału @tymonizm¹⁰, co wskazuje, że algorytm faworyzuje kanały powiązane z chińskimi podmiotami medialnymi. W kategorii tej pojawiły się również materiały o charakterze przywłaszczenia kulturowego (zjawisko opisane szerzej w punkcie 2.2 w kontekście Tybetu).

WYKRES II. PODZIAŁ TEMATYCZNY DLA SŁOWA KLUCZOWEGO „SINCIANG”

¹⁰ Kanał @tymonizm należy do Jiang Tianyue – pracownika podlegającej pod Wydział Propagandy KC grupy medialnej China Media Group, który publikuje treści w języku polskim.

We wrześniu 2025 r. odnotowano stopniowy wzrost liczby treści dotyczących warunków życia Ujgurów w Chinach. Było to związane z obchodami 70. rocznicy utworzenia Autonomicznego Regionu Sinciang-Ujgur, które odbyły się 25 września 2025 r. W bezpośrednim sąsiedztwie tej daty wszystkie chińskie kanały medialne na całym świecie (w tym CGTN i Chińskie Radio Międzynarodowe) skupiały się na intensywnym promowaniu narracji dotyczących rozwoju i dobrobytu regionu. W tym czasie na platformie TikTok odnotowano również najintensywniejsze promowanie materiałów o charakterze otwarcie propagandowym, co wskazuje na bezpośredni udział chińskich podmiotów rządowych w tworzeniu treści na platformie.

Niektóre filmy przedstawiały dobre warunki życia w Sinciangu, porównując je z życiem w sąsiednim Turkmenistanie, gdzie ma panować powszechna bieda, a kobiety nie mają praw obywatelskich. Pojawiły się również propagandowe materiały filmowe przedstawiające wizytę przewodniczącego Xi Jinpinga u Ujgurów w Sinciangu. Filmy te zawierały profesjonalnie przygotowane angielskie napisy.

Warto zauważyć, że tylko 1% wszystkich treści oznaczonych tagiem „Sinciang” zawierało wiadomości krytyczne wobec chińskiej polityki w kwestii ujgurskiej, a algorytm nadał im stosunkowo niską pozycję w rankingu.

Opierając się na koncepcji „pięciu trucizn” i porównując wyniki dla terminu „Sinciang” z wynikami dla innych terminów wyszukiwania, można stwierdzić, że temat Sinciangu i Ujgurów wydaje się obecnie być priorytetem dla Chin w budowaniu pozytywnego wizerunku kraju za granicą. Wynika to nie tylko z kwestii ideologicznych (jedność narodu i homogeniczność), ale także ze strategicznego znaczenia regionu (bezpieczeństwo i przemysł).

Na platformie TikTok działają profesjonalne kanały, których celem jest odpieranie zarzutów społeczności międzynarodowej dotyczących łamania praw człowieka w Sinciangu. Jest to zgodne ze strategią Pekinu, realizowaną również w zachodnich mediach społecznościowych (np. Facebook oraz X), gdzie popularną metodą zwalczania krytyki rządów KPCh jest tworzenie antyzachodnich, a przede wszystkim antyamerykańskich kontrnarracji. CIA jest oskarżane o „rozpowszechnianie plotek” na temat prześladowań Ujgurów w Sinciangu. Podobną taktykę stosuje się w próbach oskarżenia USA o podżeganie do protestów na placu Tiananmen w 1989 r. Zintensyfikowanie działań propagandowych przez podmioty mogące mieć powiązania z rządem w Pekinie wydaje się zbiegać w czasie z problemami w funkcjonowaniu niezależnych od KPCh instytucji komentujących sprawy azjatyckie, w tym Radio Free Asia (Ellison i Cadell, 2025).

ChRL wykorzystuje brak zaangażowania USA w walkę z dezinformacją i propagandą w sieci, a także ograniczone możliwości krajów zachodnich, które

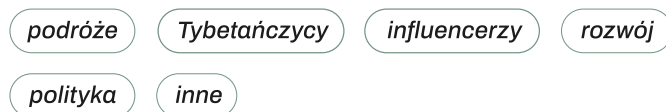
w systemach demokratycznych są zobowiązane do zapewnienia wolności słowa użytkownikom internetu, aby zwiększyć swoją obecność we wszystkich popularnych kanałach medialnych. W celu wzmocnienia swojego przekazu podmioty powiązane z rządem ChRL rekrutują anglojęzycznych influencerów do prowadzenia działań propagandowych i tworzenia narracji na drażliwe i kontrowersyjne tematy. Nie można wykluczyć, że tacy influencerzy są lub w przyszłości będą rekrutowani również w Polsce¹¹.

Podmioty powiązane z rządem ChRL pracują nad profesjonalizacją materiałów propagandowych i poszerzeniem ich zasięgu poprzez wykorzystanie języka angielskiego, języków lokalnych (głównie podmioty skupione w China Media Group¹²) lub zapewnienie profesjonalnych napisów, nawet w przypadku materiałów w języku chińskim.

Temat Sinciangu i Ujgurów od lat budzi kontrowersje i jest przedmiotem debaty medialnej. W tym kontekście zaskakująca może być bardzo mała liczba materiałów krytycznych dotyczących stanowiska ChRL w tej sprawie. Może to wskazywać na stronniczość algorytmu platformy.

2.2 Słowo kluczowe „Tybet”

Wyodrębnione kategorie tematyczne:

Zdecydowana większość (63%) treści zebranych podczas wyszukiwania słowa kluczowego „Tybet” dotyczyła podróży. Należy podkreślić, że obywatelom nie wolno samodzielnie podróżować ani przebywać w tym regionie. Prawie połowa materiałów została sklasyfikowana jako prochińska na podstawie treści zawartych w filmach. Pozostałe promowały podróże do Tybetu w sposób neutralny.

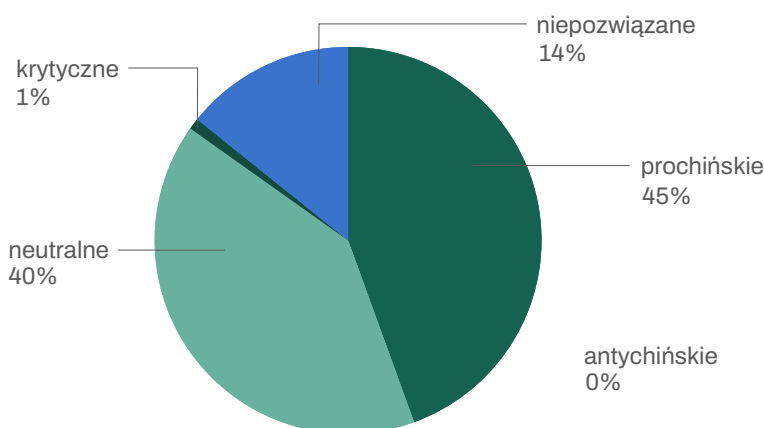
¹¹ Materiały przedstawiające obywateli Polski współpracujących z China Media Group, w których reklamują oni wycieczki do Sinciangu, są obecne głównie na platformach Facebook i Instagram.

¹² Konglomerat medialny działający bezpośrednio pod Wydziałem Propagandy KC zajmujący się rozpowszechnianiem propagandy zewnętrznej poprzez sieć własnych mediów (CGTN, Chińskie Radio Międzynarodowe), sieć „niezależnych” influencerów i dziennikarzy zarówno chińskich jak i lokalnych, oraz budowanie wpływów w lokalnych mediach poszczególnych krajów.

Podobnie jak w przypadku wyszukiwania hasła „Sinciang” odnotowano pojawienie się treści tworzonych przez influencerów, najprawdopodobniej sponzorowanych przez podmioty powiązane z rządem ChRL. Filmy zostały stworzone zgodnie ze schematem opisanym w [sekcji 2.1](#) (m.in. pozorowana spontaniczność i powielanie treści zgodnych z przekazem propagandowym). Wiele z nich skupiało się na podkreślaniu tempa rozwoju Tybetu i przedstawianiu rzekomo wysokiego standardu życia Tybetańczyków. Promowano również chińskie rozwiązania w zakresie energii odnawialnej.

Z kolei w kategorii „rozwój” zgromadzono profesjonalnie wyprodukowane materiały propagandowe, mające na celu pokazanie poziomu rozwoju tybetańskich miast i wsi. Materiały te są identyczne z tymi publikowanymi przez oficjalne kanały chińskiego rządu na innych platformach społecznościowych (m.in. Facebook i X).

WYKRES III. ANALIZA NASTROJÓW ZWIĄZANYCH ZE SŁOWEM KLUCZOWYM „TYBET”

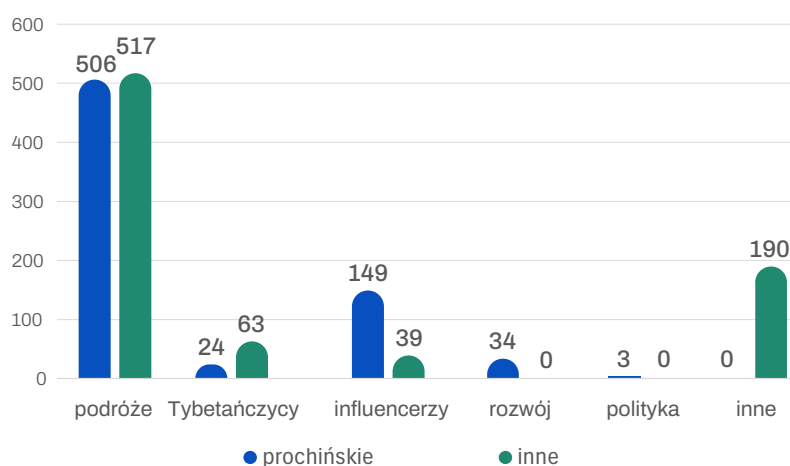
W kategorii „Tybetańczycy” aż 55% treści nie miało charakteru prochińskiego (reprezentowany był głównie ton neutralny). Część z nich była nieprofesjonalna i mogła zostać opublikowana na platformie przez osoby identyfikujące się z diasporą tybetańską. Treści te odnosiły się do kultury tybetańskiej i tradycyjnego stylu życia Tybetańczyków i nie poruszały wprost zagadnień chińskiej polityki.

11% wszystkich treści sklasyfikowano jako „różne” i zgrupowano ze względu na ich stosunkowo dużą różnorodność; dotyczyły one takich tematów jak szeroko rozumiana religia buddyjska i medycyna tradycyjna. Nie odnosiły się bezpośrednio do obecnej sytuacji w Tybecie ani do Tybetańczyków.

Zaobserwowano pojawienie się treści generowanych przez sztuczną inteligencję, przedstawiających fałszywe materiały filmowe i krajobrazy rzekomo pochodzące z Tybetu. W analizowanych materiałach dotyczących Sinciangu (1.1) nie odnotowano pojawienia się tego typu treści, chociaż zawierały one elementy (nienaturalne kolory, zmienione perspektywy) sugerujące, że część materiału filmowego została nieznacznie zmodyfikowana w celu zwiększenia jego atrakcyjności wizualnej.

Analiza wyników wyszukiwania dla hasła „Tybet” może wskazywać, że budowanie pozytywnego wizerunku Tybetu nie jest obecnie tak ważne dla ChRL jak kwestia Sinciangu. Wynika to prawdopodobnie z faktu, że Tybet nie jest obecnie przedmiotem debaty publicznej na całym świecie, jak miało to miejsce w latach 90., kiedy tybetańskie ruchy wolnościowe były aktywne również w Polsce. Jest to efekt długotrwałych wysiłków Pekinu mających na celu ograniczenie zasięgu oddziaływania grup opowiadających się za wyzwoleniem Tybetu¹³.

WYKRES IV. PODZIAŁ TEMATYCZNY MATERIAŁÓW „PROCHIŃSKICH” DLA SŁOWA KLUCZOWEGO „TYBET”

¹³ Za przykład może posłużyć przypadek presji dyplomatycznej ze strony ChRL na Polskę i Warszawę w 2008 r., w wyniku której nazwa „Rondo Wolnego Tybetu” została porzucona na rzecz „Ronda Tybetu”.

Niemniej jednak kwestia Tybetu może być wykorzystywana do innych celów. Tybet pojawia się w kontekście promowania technologii energii odnawialnej w chińskich materiałach propagandowych obecnych w polskiej infosferze, pochodzących z kanałów należących do podmiotów powiązanych z ChRL.

Algorytm platformy TikTok faworyzował treści związane z podróżami i reklamami. Warto jednak zwrócić uwagę na stosunkowo wysoki odsetek (14%) treści nieistotnych. Może to świadczyć o działaniu mechanizmu opisanego we wstępie, który zasypuje użytkowników treściami nieistotnymi lub niezwiązanymi z kontrowersyjnym tematem, aby odwrócić ich uwagę.

Podobnie jak w przypadku hasła „Sinciang”, pod hasłem „Tybet” pojawiły się filmy, najprawdopodobniej stworzone przez podmioty współpracujące z ChRL, które zawierały elementy zawłaszczenia kulturowego (np. kobiety z grupy etnicznej Han udające Ujgurki lub Tybetanki¹⁴). Wskazuje to na nieustanne wysiłki Pekinu zmierzające do sinizacji regionów zróżnicowanych etnicznie i wzmacniania narracji o jednorodnym społeczeństwie chińskim. To strategia zgodna z trendem wykorzystywania mniejszości etnicznych do celów propagandowych opisanym w raporcie ASPI „Frontier Influencers” (Ryan i in., 2022).

2.3 Słowo kluczowe „masakra na placu Tiananmen”

Wyodrębnione kategorie tematyczne:

protesty 4 czerwca 1989 r.

Hong Kong

influencerzy

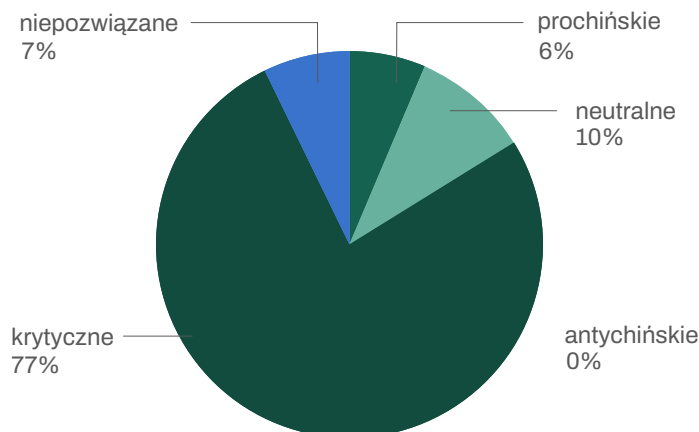
treści AI

inne

Choć brutalne stłumienie protestów studenckich na placu Tiananmen w 1989 r. jest tematem tabu w ChRL i podlega ścisłej kontroli oraz cenzurze, wyniki wyszukiwania hasła „masakra na placu Tiananmen” na platformie TikTok wyróżniały się na tle innych badanych słów kluczowych. Zdecydowana większość (74%) treści faktycznie dotyczyła protestów na placu Tiananmen i stłumienia ich przez KPCh, a aż 89% z nich krytykowało działania ChRL.

¹⁴ Chińczycy Han (chiń. *Hanzu* 汉族) – dominująca grupa etniczna w Chinach, stanowiąca około 91–92% ludności.

**WYKRES V. ANALIZA NASTROJÓW ZWIĄZANYCH ZE SŁOWEM KLUCZOWYM
„MASAKRA NA PLACU TIANANMEN”**

Niewielka część (7%) treści odnosiła się do protestów w Hongkongu w 2022 r.¹⁵ W tej grupie prawie wszystkie treści (z wyjątkiem nielicznych sugerujących, że za protestami stała amerykańska CIA) były krytyczne wobec działań KPCh. Treści prochińskie (6%) skupiały się na zaprzeczaniu faktycznemu przebiegowi protestów i ich brutalnemu stłumieniu. Osoby występujące w nagraniach argumentowały między innymi, że protesty nie były ruchem na rzecz demokratyzacji (jedna z „pięciu trucizn”), że do stłumienia nie doszło lub że sytuacja była inspirowana przez CIA bądź zwolenników Falun Gong. Zaprzeczano również temu, że informacje o protestach były niedostępne w chińskiej przestrzeni informacyjnej.

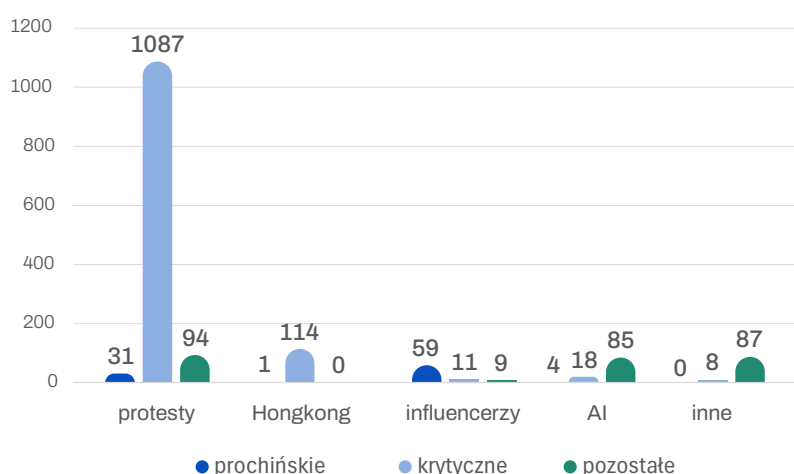
Chociaż treści prochińskie stanowiły niewielki odsetek wszystkich zebranych materiałów, zaobserwowano liczne treści w kategoriach „AI” i „różne”, z których zdecydowana większość nie miała związku z zapytaniem wyszukiwania. Obejmowały one między innymi humorystyczne w założeniu twórców materiały deepfake przedstawiające Xi Jinpinga zaprzeczającego wydarzeniom na placu Tiananmen. Krytyczne treści w kategorii „AI” dotyczyły również cenzury stosowanej przez chiński duży model językowy (LLM) Deepseek¹⁶.

¹⁵ Władze chińskie zakazały wówczas corocznych obchodów upamiętniających wydarzenia na placu Tiananmen, co wywołało niezadowolenie społeczne.

¹⁶ Przy formułowaniu zapytań w języku chińskim model nie dostarcza odpowiedzi na pytania dotyczące „pięciu trucizn”.

Temat masakry na placu Tiananmen pojawił się również na platformie w kontekście przesłuchania dyrektora generalnego platformy TikTok, Shou Zi Chew, przed Kongresem Stanów Zjednoczonych w marcu 2023 r. Shou Zi Chew został przesłuchany po tym, jak amerykańscy prawnicy poruszyli kwestię powiązań aplikacji z władzami ChRL i wyrazili obawy dotyczące bezpieczeństwa danych użytkowników. W nagraniach opublikowanych na platformie TikTok Shou Zi Chew zaprzeczył jakimkolwiek powiązaniom z chińskim rządem oraz stwierdził, że informacje o wydarzeniach na placu Tiananmen są dostępne na platformie. Oznajmił również, że w 1989 r. doszło do „masakry” studentów.

WYKRES VI. PODZIAŁ TEMATYCZNY DLA SŁOWA KLUCZOWEGO „MASAKRA NA PLACU TIANANMEN”

Przesłuchanie prezesa TikToka spotkało się z szerokim zainteresowaniem na scenie międzynarodowej i podsycało medialną dyskusję o kontrowersjach dotyczących niezależności platformy. Nie można wykluczyć, że „poświęcenie” kwestii placu Tiananmen i wykluczenie jej z zakresu działania algorytmu promującego treści prochińskie w innych tematach jest zamierzone. Celem byłoby zbudowanie pozytywnego wizerunku obiektywnej platformy w czasie, gdy jej działanie budzi kontrowersje, a niezależne badania opisane we wstępie pokazują, że nieprzejrzysty algorytm może być wykorzystywany do przeprowadzania operacji wpływu (jak miało to miejsce np. podczas wyborów w Mołdawii).

Temat protestów na placu Tiananmen nie budzi już takiego zainteresowania mediów jak np. w latach 90., dlatego też nie ma potrzeby tworzenia tak silnej kontrnarracji jak w przypadku kwestii Sinciang i Ujgurów. Zainteresowanie tym wydarzeniem słabnie, podobnie jak zainteresowanie kwestią wolnego Tybetu. Wynika to nie tylko z upływu czasu, ale także ze skutecznego stosowania

opisanego wcześniej mechanizmu „transgranicznego tłumienia informacji” przez ChRL.

Należy również zaznaczyć, że kwestia protestów na placu Tiananmen pozostaje ważna dla środowiska chińskich dysydentów, licznie obecnego między innymi w Stanach Zjednoczonych i Kanadzie, i stanowi dla nich jeden z głównych argumentów przeciwko rządowi KPCh. Można założyć, że przynajmniej część materiałów opisujących protesty i ich następstwa pochodzi z kanałów powiązanych ze Stanami Zjednoczonymi lub chińską diasporą wrogo nastawioną do komunistycznego rządu.

2.4 Słowo kluczowe „Tajwan”

Wyodrębnione kategorie tematyczne:

podróże

ciekawostki

inwazja

tajfun

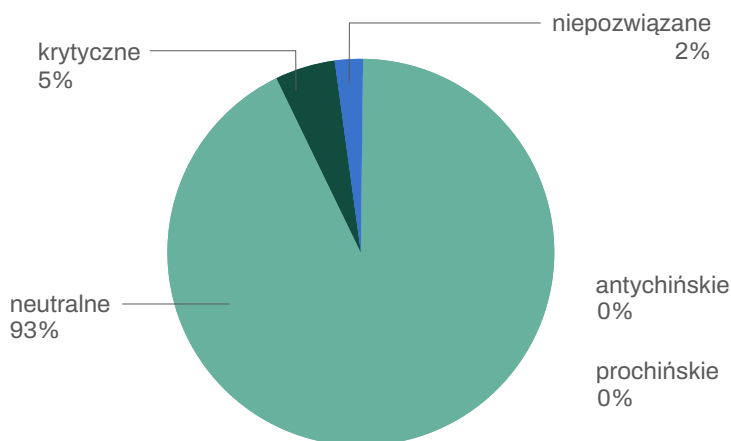
inne

Tajwan odgrywa kluczową rolę dla chińskiego aparatu propagandowego. Z perspektywy Pekinu uznanie niepodległości Tajwanu, a nawet sugerowanie jej, stanowi przekroczenie konsekwentnie kreślonej przez rząd KPCh „czerwonej linii”, a wokół tego zagadnienia skupia się duża część polityki zagranicznej ChRL. Z tego powodu, w infosferze chińskiej temat ten jest ściśle kontrolowany przez władze.

Wyniki analizy wykazały, że większość treści związanych z tym słowem kluczowym miała charakter neutralny – 1497 z 1616 przeanalizowanych postów, co stanowi 92,6% wszystkich materiałów. Tylko 81 (5%) postów zawierało elementy krytyczne wobec chińskiego rządu. Zidentyfikowano cztery główne kategorie treści neutralnych, wśród których dominowały materiały związane z podróżami na Tajwan (w tym vlogi polskich studentów i influencerów), które stanowiły 89,7% (1343) neutralnych postów. Wśród treści neutralnych można było również wyróżnić te zbiorczo określane jako „ciekawostki o Tajwanie” (łącznie 87 postów – 5,8%).

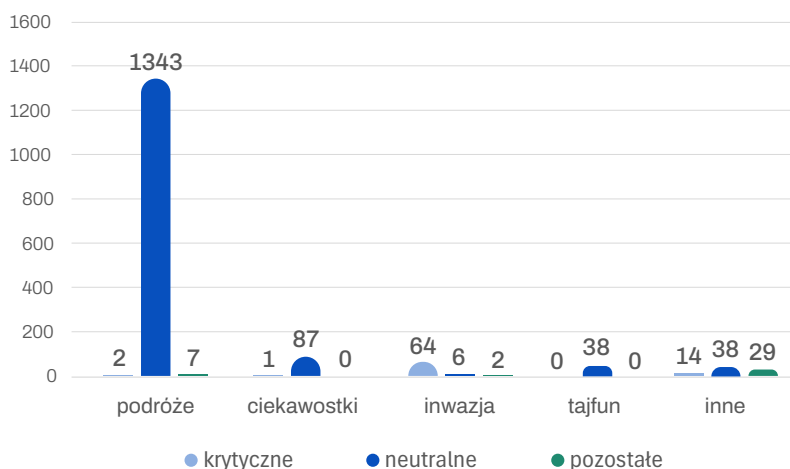
W analizie nie wykryto żadnej prochińskiej propagandy dotyczącej przynależności Tajwanu do ChRL. Hasło „jedne Chiny” również nie pojawiło się w analizowanych postach. Treści dotyczące potencjalnej chińskiej inwazji na Tajwan były krytyczne wobec Pekinu (88% postów w tej kategorii).

WYKRES VII. ANALIZA NASTROJÓW ZWIĄZANYCH ZE SŁOWEM KLUCZOWYM „TAJWAN”

Temat Tajwanu nie jest cenzurowany na platformie TikTok, o czym świadczy stosunkowo niewielka liczba postów niezwiązanych z tym słowem kluczowym (35; 2,17%). Jednak treści promujące tzw. ruch niepodległościowy Tajwanu lub dyskusje na temat sytuacji politycznej na wyspie nie były wzmacniane. Ta cecha treści może wskazywać na celowe działanie mechanizmu propagandowego sponsorowanego przez Pekin, mające na celu nie tylko uniknięcie oskarżeń o cenzurę, ale także kontrolowanie dyskusji na temat stosunków chińsko-tajwańskich.

WYKRES VIII. PODZIAŁ TEMATYCZNY DLA SŁOWA KLUCZOWEGO „TAJWAN”

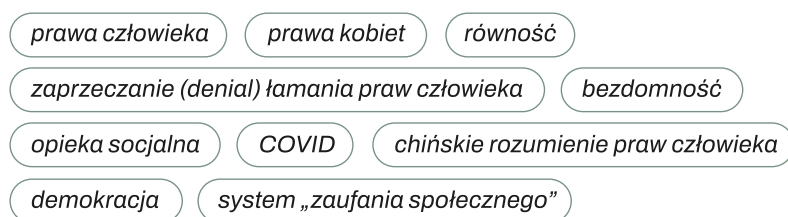

Ponadto brak materiałów dotyczących polityki „jednych Chin” i życia politycznego na Tajwanie można również zrozumieć z perspektywy dominującego w Azji

Wschodniej podejścia do otwartych dyskusji politycznych. W języku chińskim często używa się wyrażenia „o polityce się nie rozmawia”¹⁷, sugerującego, że kwestie polityczne nie powinny być poruszane na forum publicznym. Tematy związane z niepodległością Tajwanu i jego sceną polityczną albo nie są poruszane na TikToku, albo są automatycznie cenzurowane przez administratorów platformy, ponieważ przekraczają one tak zwane „czerwone linie” i stanowią zagrożenie dla wiarygodności Pekinu.

2.5 Słowo kluczowe „prawa człowieka w Chinach”

Wyodrębnione kategorie tematyczne:

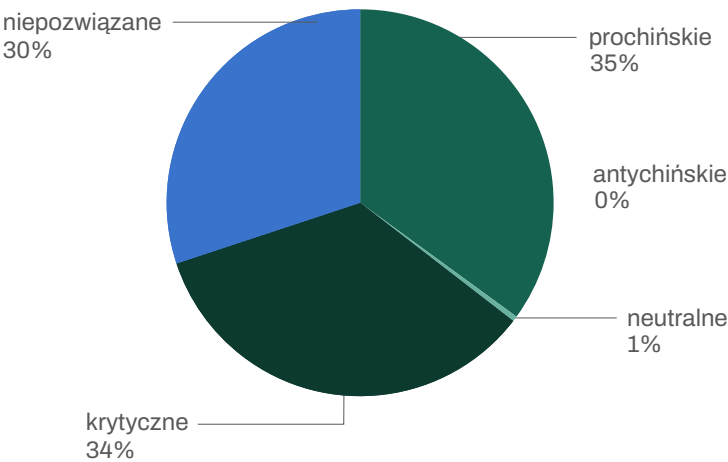

Chiny często podkreślają, że ich rozumienie terminu „prawa człowieka” różni się od definicji przyjętej przez kraje zachodnie. Pekin próbuje przekierować uwagę z naruszeń praw człowieka na swoje osiągnięcia w zakresie poprawy standardów życia i zmniejszenia ubóstwa.

Prawie jedna trzecia analizowanych wpisów (469; 30,08%) nie zawierała odniesienia do słowa kluczowego „prawa człowieka w Chinach”. Zaobserwowano niemal równomierny rozkład treści sklasyfikowanych jako „prochińskie” i „krytyczne” – odpowiednio 546 (35,02%) i 537 (34,45%). Przy różnicy 0,57% między postami „prochińskimi” a „krytycznymi” oraz błędzie pomiaru wynoszącym 3,765% dla tego słowa kluczowego nie da się ustalić, która z tych dwóch narracji była dominująca. Co więcej, tylko 7 postów (0,45%) sklasyfikowano jako „neutralne”. Spośród 1559 zebranych wpisów 1090 (69,92%) było bezpośrednio związanych z analizowanym słowem kluczowym.

¹⁷ Chiń. *bu tan zhengzhi* 不谈政治.

WYKRES IX. ANALIZA NASTROJÓW ZWIĄZANYCH ZE SŁOWEM KLUCZOWYM
„PRAWA CZŁOWIEKA W CHINACH”

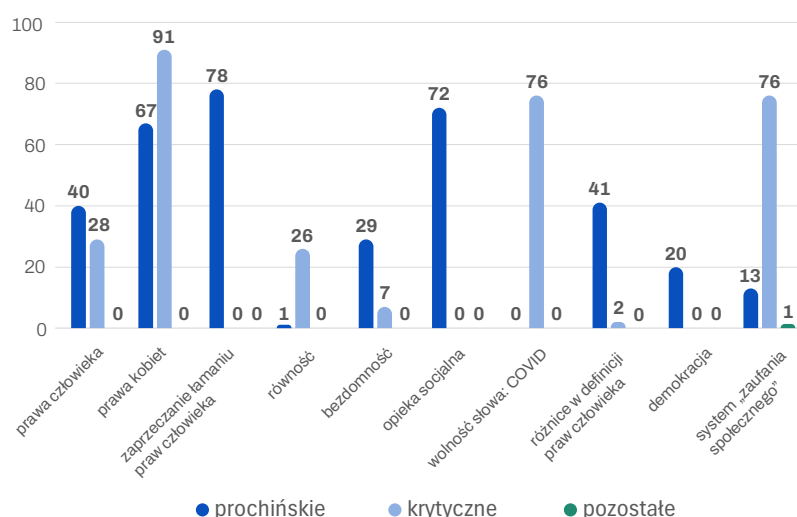
Należy zwrócić uwagę na duże rozdrobnienie tematyczne zebranych materiałów, w szczególności w porównaniu z innymi monitorowanymi hasłami. Podkategorie te różnią się przekazem i odbiorem. Wśród zebranych materiałów tematy ujęte w poniższej tabeli stanowiły ponad jedną trzecią (36,8%) wszystkich wpisów.

TABELA II. RÓŻNICE W NASTROJACH MIĘDZY WYBRANYMI TEMATAMI
W ODNIESIENIU DO SŁOWA KLUCZOWEGO „PRAWA CZŁOWIEKA
W CHINACH”

Prawa kobiet	System „zaufania społecznego”	Zaprzeczanie łamania praw człowieka	Wolność słowa: COVID
Łączna liczba materiałów: 158 (14,5% całości korpusu)	89 (8,17%)	78 (7,16%)	76 (6,97%)
Krytyczne			
91 (57,6%)	76 (85,4%)	0 (0%)	76 (100%)
Prochińskie			
67 (42,4%)	13 (14,6%)	78 (100%)	0 (0%)

Warto zauważyć, że na platformie TikTok dopuszcza się krytykę chińskiego rządu w odniesieniu do niektórych tematów. Dotyczy to w szczególności praw kobiet, równości społecznej, wolności słowa w czasie pandemii COVID-19 oraz systemu „zaufania społecznego” (ang. *social credit*). Jednocześnie można zaobserwować silną prochińską narrację w kontekście systemu politycznego ChRL – demokracji i chińskiego rozumienia praw człowieka. Platforma promuje również treści przedstawiające Chiny jako „państwo opiekuńcze” (w kwestiach takich jak bezdomność/ubóstwo i polityka społeczna). Taki wizerunek Chin jest promowany przez Pekin ze względu na jego znaczącą rolę w budowaniu pozytywnego wizerunku kraju wśród odbiorców zewnętrznych.

WYKRES X. PODZIAŁ TEMATYCZNY DLA SŁOWA KLUCZOWEGO „PRAWA CZŁOWIEKA W CHINACH” (WYBRANE TEMATY)

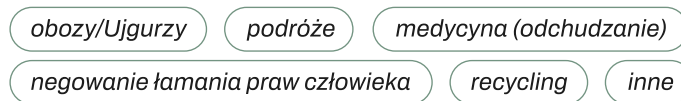

Treści przedstawiające dobrobyt w Chinach stają się argumentem na obronę systemu politycznego, który miałby być sprawiedliwy wobec własnych obywateli. Treści te mogą częściowo wpływać na postrzeganie chińskiego systemu politycznego przez polską publiczność, ale najprawdopodobniej są skierowane do odbiorców w krajach globalnego Południa. W ten sposób ChRL może zachęcać do współpracy gospodarczej, pokazując korzyści płynące z partnerstwa z Pekinem i przedstawiając nie w pełni zgodną z rzeczywistością wizję potencjalnego dobrobytu. Aż jedna trzecia zebranych postów nie miała związku z tym słowem kluczowym, co wskazuje, że użytkownikom TikToka w dużej mierze proponuje się tematy zastępcze, które nie odnoszą się do kontrowersji dotyczących praw człowieka w Chinach. Jest to dowód na selektywny proces cenzury stosowany przez Pekin – blokowanie tematów związanych z łamaniem praw człowieka w Chinach przy jednoczesnym propagowaniu materiałów

o tamtejszym dobrobycie lub innych tematów budujących pozytywny wizerunek kraju. Promowane tematy są uważane przez władze za „bezpieczne”, ponieważ nie podważają bezpośrednio stanowiska rządu, tak więc krytyka w tym obszarze jest dozwolona. Praktyka ta ma również wywoływać fałszywe poczucie wolności słowa i jest częścią chińskiej wojny kognitywnej mającej na celu przedstawienie „poprawnego” wizerunku Chin. Odbiorca jest izolowany w swego rodzaju bańce informacyjnej (bańce filtrującej) z dostępem do jednego rodzaju informacji – najczęściej propagandy – promowanej przez algorytm platformy.

2.6 Słowo kluczowe „obozы reedukacyjne w Chinach”

Wyodrębnione kategorie tematyczne:

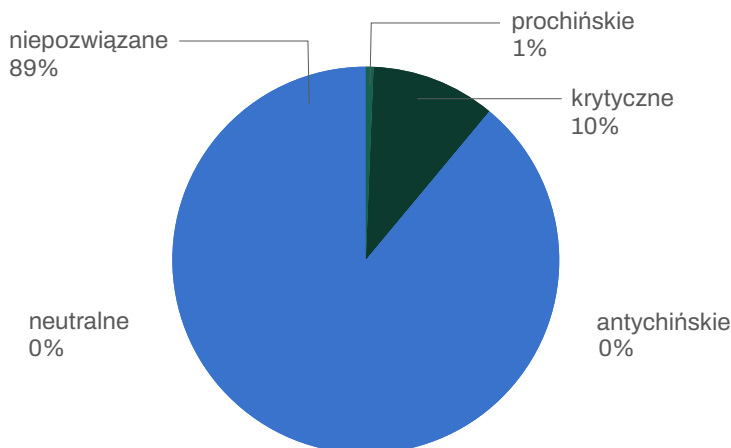
Przez lata chiński rząd stanowczo sprzeciwiał się zarzutom dotyczącym funkcjonowania obozów pracy przymusowej dla mniejszości ujgurskiej w Sinciang. Niemniej jednak jeszcze w latach 50. XX wieku w Chinach ustanowiono dwa odrębne systemy wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych. Pierwszym z nich, obecnie nieistniejącym, jest system „reedukacji poprzez pracę”¹⁸, który funkcjonował w latach 1957–2013. Jego głównym celem była resocjalizacja przestępców, których wykroczenia nie miały istotnego wpływu na porządek publiczny.

Drugi system, „reformacja poprzez pracę”¹⁹, nadal odgrywa kluczową rolę w chińskim systemie wymiaru sprawiedliwości. Kwestia tzw. obozów reedukacyjnych dla Ujgurów jest w Chinach tematem tabu, a dyskusje na ten temat często wywołują silny sprzeciw ze strony Pekinu. Zaobserwowano wyraźną przewagę wpisów niezwiązanych z tym hasłem, które stanowiły 1385 (88,9%) spośród wszystkich zebranych. Tylko 173 (11,1%) wpisy odnosiły się do obozów reedukacyjnych w ChRL. Wyniki pokazują również, że materiały związane z tym słowem kluczowym były w przeważającej mierze krytyczne wobec Chin i stanowiły 94,22% (163) analizowanych materiałów.

¹⁸ Chiń. *laodong jiaoyang* 劳动教养.

¹⁹ Chiń. *laodong gaizao* 劳动改造.

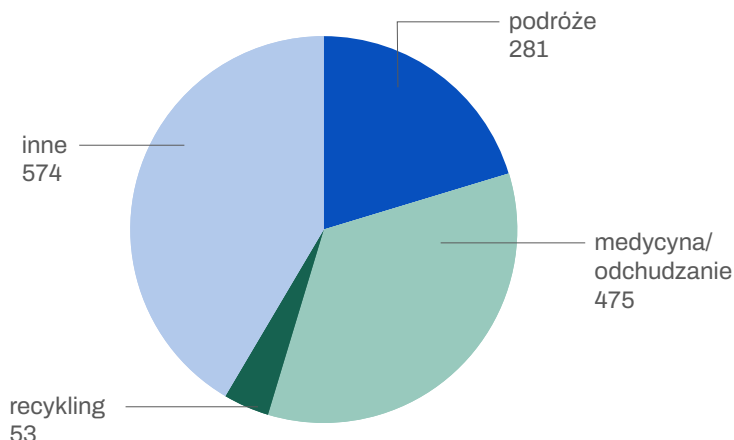
**WYKRES XI. ANALIZA NASTROJÓW ZWIĄZANYCH ZE SŁOWEM KLUCZOWYM
„OBOZY REEDUKACYJNE W CHINACH”**

Materiały sklasyfikowane jako „niepowiązane” podzielono na cztery główne podkategorie w oparciu o ich treść: „podróże”, „medycyna/odchudzanie”, „recykling” oraz „inne”. Większość analizowanych treści charakteryzowała się niską jakością, co pozwala interpretować je jako spam. Charakterystyczną cechą tych treści jest dominacja szybkiej muzyki, gwałtowne cięcia montażowe oraz łączenie przypadkowych klatek. Co ważniejsze, w przypadku tego słowa kluczowego odnotowano znaczną liczbę postów wygenerowanych przy użyciu sztucznej inteligencji.

Spośród wszystkich analizowanych haseł wyszukiwania hasło „obozes reedukacyjne w Chinach” wyróżniało się ze względu na największą liczbę postów bez żadnego odniesienia do tematu. Jest to związane z kampanią ChRL, opisaną w sekcji 2.1, mającą na celu konkretną kontrolę dyskursu na temat prześladowań mniejszości ujgurskiej. Pekin nazywa kwestię prześladowań i umieszczania Ujgurów w obozach pracy przymusowej „kłamstwem stulecia” (Zhang, 2021). Platforma TikTok działa zgodnie z zasadą negacji łamania praw człowieka w Sinciang, blokując i usuwając treści związane z tą kwestią.

WYKRES XII. PODZIAŁ TEMATYCZNY KATEGORII „NIEZWIĄZANE” DLA SŁOWA KLUCZOWEGO „OBOZY REEDUKACYJNE W CHINACH”²⁰

Ponadto platforma próbuje przekierować uwagę użytkowników na alternatywne tematy, zalewając ich treściami niskiej jakości. Obserwowany wzrost liczby podobnych i niepowiązanych z tematem postów ma na celu zniechęcenie użytkowników TikToka do wyszukiwania treści dotyczących obozów reedukacyjnych. Jest to jedno z narzędzi wykorzystywanych przez aparat propagandowy Pekinu do kontrolowania dyskusji na tematy uważane za kontrowersyjne.

²⁰ Na wykresie XII zastosowano inny rodzaj prezentacji danych, aby lepiej przedstawić dużą liczbę silnie zróżnicowanych podkategorii w ramach kategorii „niezwiązane”, co nie miało miejsca w przypadku żadnego innego terminu wyszukiwania.

3. Wnioski i zalecenia

Analiza wyników wyszukiwania dla sześciu haseł uwzględnionych w badaniu wykazała, że biorąc pod uwagę strukturę własnościową platformy TikTok oraz ramy prawne chińskiej przestrzeni informacyjnej, istnieją uzasadnione podstawy, by sądzić, że algorytm odpowiedzialny za pozycjonowanie treści na TikToku może podlegać manipulacji i być wykorzystywany do celów propagandowych. Dotyczy to między innymi działań mających na celu kształtowanie wizerunku danego kraju, w tym przypadku pozytywnego obrazu Chin. Wyniki pokazują, że przeciętny polski użytkownik platformy, poszukujący informacji na tematy związane z Chinami – zwłaszcza w kwestiach wrażliwych, takich jak Sinciang, Tybet, prawa człowieka i obozy reedukacyjne – otrzymywałby treści o charakterze zdecydowanie prochińskim. W przypadku TikToka nie ma mechanizmu bezpośredniej cenzury (jak w chińskiej wersji aplikacji Douyin), a niektóre tematy traktowano jako „zawór bezpieczeństwa”, którego firma ByteDance używa, by odeprzeć oskarżenia o stronniczość i współpracę z chińskim rządem. Niemniej jednak wyniki badania wskazują, że aplikacja może dążyć do tłumienia tematów uznanych za niepożądane lub kontrowersyjne. Jest to sprzeczne z zasadą przejrzystości i nieograniczonego dostępu do informacji, gwarantowaną przez prawo unijne i polskie. Pokazuje to także, że aplikacje z krajów o ściśle kontrolowanym środowisku informacyjnym mogą nie gwarantować wystarczającej ochrony przed manipulacją informacjami. Wyniki przeprowadzonych badań ujawniają, że w serwisie istnieją konta odpowiedzialne za rozpowszechnianie prochińskich treści propagandowych. Kilka cech wskazuje na ich bezpośrednie powiązania z chińskim mechanizmem propagandowym. Świadczyć o tym może fakt, że poruszają wyłącznie tematy istotne dla przekazu ChRL, promują skrajnie prochiński przekaz, próbują dyskredytować osoby krytykujące działania KPCh oraz publikują duże ilości profesjonalnie przygotowanych treści udających materiały amatorskie. Skala działań jest na tyle duża, że może przyczyniać się do kształtowania poglądów i postaw odbiorców.

Obecnie skala działania kanałów propagandowych w języku polskim jest stosunkowo niewielka, ale należy przypuszczać, że będzie ona stopniowo powiększana w przyszłości, wraz z pozyskiwaniem przez podmioty z ChRL nowych współpracowników pochodzenia polskiego. Ponadto należy założyć, że treści

w języku angielskim również stanowią atrakcyjne źródło informacji i wiedzy dla polskich użytkowników aplikacji.

Wiele materiałów sklasyfikowanych na podstawie przyjętych kryteriów jako „prochińskie” zawierało stwierdzenia lub wypowiedzi w pełni zgodne z komunikatami zatwierdzonymi przez Wydział Propagandy KC i inne organy bezpośrednio podlegające KPCh. Platforma nie oznacza kanałów państwowych jako „mediów kontrolowanych przez państwo”, jak robi to Facebook. Oznacza to, że nie da się ustalić, które kanały na TikToku działają bezpośrednio pod kontrolą rządu.

Tymczasem badania przeprowadzone m.in. przez tajwańską organizację iORG (2024) wskazują na istnienie sieci kanałów bezpośrednio przesyłających treści propagandowe z chińskiej wersji platformy (Douyin) do TikToka. Ponadto sondaż opinii publicznej przeprowadzony w czerwcu 2025 r. przez DoubleThink Lab (Hsu, 2025) ujawnił, że tajwańscy użytkownicy platformy częściej skłaniają się ku poglądom prochińskim i antyamerykańskim. W przypadku badania DoubleThink Lab dotyczyło to przede wszystkim treści w języku mandaryńskim skierowanych do użytkowników z Tajwanu, ale nie można wykluczyć, że opisane w niniejszym raporcie treści prochińskie mogłyby w podobny sposób kształtować percepcję rzeczywistości użytkowników platformy z innych krajów, w tym Polski.

W skali regionalnej, jak ujawniono w raporcie opublikowanym w październiku 2025 r. przez mołdawskie Centrum Komunikacji Strategicznej i Przeciwdziałania Dezinformacji (Centrul Pentru Comunicare Strategica Si Contracarare A Dezinformarii, 2025), nieprzejrzysty algorytm platformy i brak moderacji treści stworzonych przez sztuczną inteligencję zostały wykorzystane między innymi przez podmioty powiązane z Federacją Rosyjską w celu wywarcia wpływu na przekonania wyborców podczas wyborów prezydenckich w 2024 r.

Temat skutecznego mierzenia „wpływu” (ang. *impact*) działań kognitywnych, do których należy zaliczyć chińską ofensywę propagandową, jest obecnie przedmiotem dyskusji europejskich organizacji zajmujących się badaniami FIMI (ang. *foreign information manipulation and interference*), czyli manipulacji i ingerencji w środowiska informacyjne prowadzonej przez aktorów zewnętrznych (m.in. Rosja, Chiny). Przeprowadzenie dokładnych badań oceniających realny wpływ treści oglądanych na platformie TikTok na światopogląd i postrzeganie Chin przez polskojęzycznych użytkowników byłoby niezwykle trudne. Dotyczy to w szczególności tematów poruszonych w niniejszym badaniu, ponieważ ze względu na geograficzną odległość Polski od Chin oraz brak znaczącej chińskiej diaspory w Polsce nie są one przedmiotem codziennych dyskusji. Niemniej jednak, biorąc pod uwagę rosnące znaczenie ChRL na arenie międzynarodowej, w tym rosnące wątpliwości Polaków dotyczące takich kwestii jak wsparcie Chin dla Rosji, należy założyć, że więcej osób będzie korzystać z mediów

społecznościowych – w tym z platformy TikTok – aby poszerzyć swoją wiedzę na ten temat.

W badaniu nie odnotowano praktycznie żadnych treści antychińskich (poza pojedynczymi przypadkami zaklasyfikowanymi jako „niezwiązane”, ponieważ nie odnosiły się one do wyszukiwanego hasła i miały na celu wyłącznie wyśmiewanie obywateli Chin). Analizując treści związane wyłącznie z Chinami, nie da się ustalić, czy wynikało to z działania algorytmu w tym zakresie, czy też platforma ograniczała zasięg treści uznanych za wulgarne, ksenofobiczne lub dyskryminujące ze względu na narodowość. Aby uzyskać pełny obraz sytuacji, zaleca się przeprowadzenie odrębnych badań porównujących np. treści antychińskie, antyamerykańskie lub antyjapońskie obecne na platformie.

Podsumowując, zbadany materiał budzi uzasadnione wątpliwości co do bezstronności platformy TikTok. Nie da się jednoznacznie odpowiedzieć na pytanie, czy jest to wyłącznie wynik działania samego algorytmu, czy też obecności na platformie znacznej liczby kanałów propagandowych, których działalność nie jest w żaden sposób moderowana ani oznaczana. Taka sytuacja budzi wątpliwości, zwłaszcza biorąc pod uwagę podporządkowanie platformy chińskiemu podmiotowi (ByteDance), który działa w ramach chińskiego systemu prawnego. W związku z tym aplikacja ma znaczny potencjał, by stać się narzędziem kształtowania postaw i poglądów odbiorców w przypadku szeroko zakrojonych operacji wpływu. Biorąc pod uwagę skalę współpracy chińsko-rosyjskiej w zakresie wymiany informacji, platforma TikTok może stanowić potencjalne zagrożenie dla bezpieczeństwa polskich użytkowników. Dlatego zaleca się nie tylko krytyczne podejście do treści pojawiających się na platformie, ale także szczególną ostrożność w publikowaniu na niej materiałów i danych – dotyczy to w szczególności podmiotów rządowych oraz osób związanych z aparatem państwowym.

Bibliografia

Amnesty International, 2023. *Driven into Darkness: How TikTok's 'For You' Feed Encourages Self-Harm and Suicidal Ideation*. <https://www.amnesty.org/en/documents/POL40/7350/2023/en/> [dostęp: 08.01.2026 r.].

Bandurski, D., 2013. *China's "seven base lines" for a clean internet*. <https://chinamediaproject.org/2013/08/27/china-defines-seven-base-lines-for-a-nicer-internet/> [dostęp: 08.01.2026 r.].

Bandurski, D., 2013. *Control, on the shores of China's dream*. <https://chinamediaproject.org/2013/05/22/positive-energy-for-press-control/> [dostęp: 09.01.2026 r.].

Birenbaum, J., 2023. *China Is Trying to Change What Human Rights Mean*. <https://www.fdd.org/analysis/2023/11/08/china-is-trying-to-change-what-human-rights-mean/> [dostęp: 08.01.2026 r.].

Centrul Pentru Comunicare Strategica Si Contracarare A Dezinformarii, 2025. *RAPORT INFORMATIV Tactici, tehnici și proceduri de manipulare folosite de Rusia pentru influențarea proceselor democratice din Republica Moldova*. <https://stratcom.md/wp-content/uploads/2025/10/TTP-Raport-Interferente-1.pdf> [dostęp: 08.01.2026 r.].

Cyberspace Administration of China, 2016. 中华人民共和国网络安全法. https://www.cac.gov.cn/2016-11/07/c_1119867116.htm [dostęp: 08.01.2026 r.].

Cyberspace Administration of China, 2022. 互联网信息服务算法推荐管理规定. https://www.cac.gov.cn/2022-01/04/c_1642894606364259.htm [dostęp: 08.01.2026 r.]. (s. 36).

Ellison, S., Cadell, C., 2025. *Chinese Propaganda Surges as the U.S. Defunds Radio Free Asia*. <https://www.washingtonpost.com/politics/2025/06/06/trump-radio-free-asia-cuts-china-propaganda/> [dostęp: 08.01.2026 r.].

European External Action Service, 2025. *3rd EEAS Report on Foreign Information Manipulation and Interference Threats*. <https://www.eeas.europa.eu/sites/default/files/documents/2025/EEAS-3nd-ThreatReport-March-2025-05-Digital-HD.pdf> [dostęp: 08.01.2026 r.].

Farahany, N., 2023. *TikTok is part of China's cognitive warfare campaign*. <https://www.theguardian.com/commentisfree/2023/mar/25/tiktok-china-cognitive-warfare-us-ban> [dostęp: 08.01.2026 r.].

Finkelstein, D., Yanovsky, S., Zucker, J., Jagdeep, A., Vasko, C., Jagdeep, A., Jussim, L., Finkelstein, J., 2025. Information manipulation on TikTok and its relation to American users' beliefs about China, *Frontiers in Social Psychology*, 2, artykuł 1497434. <https://doi.org/10.3389/frsps.2024.1497434>

Global Witness, 2025. *TikTok algorithm recommends twice as much hard right content to users ahead of Polish election*. <https://globalwitness.org/en/campaigns/digital-threats/tiktok-algorithm-recommends-twice-as-much-hard-right-content-to-users-ahead-of-polish-election/> [dostęp: 08.01.2026 r.].

Gordon, K., 2014. *China's Fifth Poison*. <https://www.internationalaffairs.org.au/australianoutlook/chinas-fifth-poison/> [dostęp: 08.01.2026 r.].

Hsu, E., 2025. *2025 Taiwan TikTok User Study: Nationwide Online Surveys — Research Data*. <https://medium.com/doublethinklab/2025-taiwan-tiktok-user-study-nationwide-online-surveys-research-data-oddcddea231> [dostęp: 08.01.2026 r.].

iORG, 2024. *Detecting PRC proxies on TikTok: Two Tea Eggs and Others*. https://iorg.tw/_en/da/71 [dostęp: 08.01.2026 r.].

Jenkins, H., Purushotma R., Weigel M., Clinton K., Robinson A. J., 2009. *Confronting the Challenges of Participatory Culture: Media Education for the 21st Century*. <https://direct.mit.edu/books/oa-monograph/3204/Confronting-the-Challenges-of-Participatory> [dostęp: 08.01.2026 r.].

Kemp, S., 2025. *Digital 2025: Poland*. <https://datareportal.com/reports/digital-2025-poland> [dostęp: 11.12.2025 r.].

King, G., Jennifer, P. i Roberts, M. E., 2013. How Censorship in China Allows Government Criticism but Silences Collective Expression. *Americal Political Science Review* 107 (02), s. 326–343.

King, G., Pan, J., Roberts, M. E., 2017. How the Chinese Government Fabricates Social Media Posts for Strategic Distraction, Not Engaged Argument. *American Political Science Review* 111 (03), s. 484–501.

Lee, S., 2016. Surviving Online Censorship in China: Three Satirical Tactics and Their Impact. *The China Quarterly*, 228, s. 1061–1080.

Luqiu, L. R., 2017. The cost of humour: Political satire on social media and censorship in China. *Global Media and Communications*, 12(2), s. 123–138.

MacKinnon, R., 2011. China's "Networked Authoritarianism". *Journal of Democracy*, 22(2), s. 32–46.

Matlach, P.-C., Castillo, A., Drath, C. i Hevesi, E. F., 2025. *Recommending Hate: How TikTok's Search Engine Algorithms Reproduce Societal Bias*. <https://www.isdglobal.org/isd-publications/recommending-hate-how-tik-toks-search-engine-algorithms-reproduce-societal-bias/> [dostęp: 08.01.2026 r.].

Ramli, D., Banjo, S., 2019. *TikTok Brings Chinese-Style Censorship to America's Tweens*. <https://news.bloomberglaw.com/privacy-and-data-security/tiktok-brings-chinese-style-censorship-to-americas-tweens> [dostęp: 08.01.2026 r.].

Ryan, F., Impiombato, D., Pai, H.-T., 2022. *Frontier influencers The new face of China's propaganda*. https://ad-aspi.s3.ap-southeast-2.amazonaws.com/2022-10/Frontier%20influencers_o.pdf [dostęp: 08.01.2026 r.].

SIMODS, 2026. *Second Measurement of the State of Online Disinformation in Europe on Very Large Online Platforms*. <https://science.feedback.org/second-measurement-mis-disinformation-major-platforms-europe/> [dostęp: 08.01.2026]

Shang, L., Kou, Z., Zhang, Y. i Wang, D., 2021. *A Multimodal Misinformation Detector for COVID-19 Short Videos on TikTok*, *IEEE International Conference on Big Data (Big Data)*, Orlando, FL, USA, s. 898–908, doi: 10.1109/BigData52589.2021.9671928.

Taylor, J., 2024. *TikTok's algorithm is highly sensitive – and could send you down a hate-filled rabbit hole before you know it*. <https://www.theguardian.com/technology/article/2024/jul/27/tiktoks-algorithm-is-highly-sensitive-and-could-send-you-down-a-hate-filled-rabbit-hole-before-you-know-it> [dostęp: 08.01.2026 r.].

- Taylor, M., 2022. *China's Digital Authoritarianism: A Governance Perspective*, Palgrave Macmillian <https://link.springer.com/book/10.1007/978-3-031-11252-2> [dostęp: 08.01.2026 r.].
- Teets, J. C., 2014. *Civil Society under Authoritarianism: The China Model*. New York: Cambridge University Press.
- Tibetan Review, 2023. *China targeting 'Five Poisons' that give its rulers sleepless nights*. <https://www.tibetanreview.net/china-targeting-five-poisons-that-give-its-rulers-sleepless-nights/> [dostęp: 08.01.2026 r.].
- Ungless, E. L., Markl, N., Ross, B., 2025. Experiences of Censorship on TikTok Across Marginalised Identities. *Proceedings of the International AAAI Conference on Web and Social Media*, 19 (1), s.1952–1965, <https://doi.org/10.1609/icwsm.v19i1.35912>
- United Nations Human Rights Office, 2022. *OHCHR Assessment of human rights concerns in the Xinjiang Uyghur Autonomous Region, People's Republic of China*. <https://www.ohchr.org/sites/default/files/documents/countries/2022-08-31/22-08-31-final-assesment.pdf> [dostęp: 08.01.2026 r.].
- Wang, X., 2025. 'Survival Comes First'. <https://www.chinafile.com/reporting-opinion/features/china-internet-content-monitor-censorship> [dostęp: 08.01.2026 r.].
- Xi, J., 2015. 中华人民共和国国家安全法 (主席令第二十九号). https://www.gov.cn/zhengce/2015-07/01/content_2893902.htm [dostęp: 08.01.2026 r.].
- Xiao, Q., 2011. The Battle for the Chinese Internet. *Journal of Democracy*, 22(2), s. 47–61.
- Zhang, S., 2021. "Lie of the century" about Xinjiang will eventually be exposed. <https://en.people.cn/n3/2021/0929/c90000-9902413.html> [dostęp: 08.01.2026 r.].

Ośrodek Analizy
Dezinformacji
NASK